

SFO

Årsplan
For KROSSEN NÆR SFO
2023-24

INNHOOLD

Vår SFO.....	3
Presentasjon av SFO.....	3
Formålet med SFO	4
SFO skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna, og gi omsorg og tilsyn.....	4
Rammeverket for kvalitet og mestring	4
Verdigrunnlag.....	5
Barndommens egenverdi	6
Trygghet, omsorg og trivsel.....	6
Mangfold og inkludering	6
Skaperglede, engasjement og utforskertrang.....	7
Demokrati og fellesskap	7
Bærekraftig utvikling	8
Innhold i SFO	8
Lek	8
Kultur	9
Fysisk aktivitet og bevegelsesglede.....	9
Mat og måltidsglede.....	9
Inkluderingsarbeid i SFO.....	10
Samarbeid i SFO.....	10
Overganger	10
Kvalitetsutvikling	11

Vår SFO

Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan SFO vil jobbe i det neste året og hva vi synes er viktig å ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg. Årsplanen bygger på Rammeplan for SFO, som er gjeldende fra august 2021.

Presentasjon av SFO

Krossen SFO består av to SFO-avdelinger, Nær SFO og Kompetanse SFO. Nær SFO har 43 elever og kompetanse SFO har 62 elever.

På Nær SFO har vi en SFO leder, fagarbeidere og lærlinger som jobber hos oss. Krossen Skole og SFO ligger i Suldalen i Kristiansand. Dette er et område med mange sosiokulturelle muligheter, og dette er med på å prege miljøet og arbeidet ved skolen og SFO.

Begge avdelingene på skolen, samt SFO, holder til i samme bygg. Skolen og SFO er tilpasset bevegelseshemmede, og inneholder blant annet skolekjøkken, kunst- og håndverksrom, gymsal, sanserom, baserom med tilhørende grupperom. Krossen SFO har et fint uteareale, med lekeapparater, ballbinge, basketballbane, akebakke og dekkjungle. Friarealet rundt skolen brukes mye til ulike aktiviteter.

I samarbeid med skolen kommer vi til å jobbe med følgende utviklingsprosjekt i året som kommer: Livsmestring + elevmestring = inkludering. Utviklingsprosjektet er forankret i rammeplanen for SFO: Innholdet i SFO skal bygge sin praksis på grunnleggende verdier som er felles i formålsparagrafene til barnehagen og opplæringen.

- Barndommens egenverdi
- Trygghet, omsorg og trivsel
- Mangfold og inkludering
- Skaperglede, engasjement og utforskertrang
- Demokrati og fellesskap
- Bærekraftig utvikling

Ett spennende utviklingsprosjekt som vi gleder oss til å ta fatt på i samarbeid med skolen.

Videre så er vi på Krossen Nær SFO med i prosjektet: Læringsrik mat i Agder- Geitmyra matkultursenter.

"Høsten 2021 tok prosjektet Læringsrik mat på SFO turen til Sørlandet. Læringsrik mat på SFO er tidligere gjennomført på 14 SFO er i Oslo. Nå har Geitmyra Kristiansand videreført prosjektet og er i gang i Agder."

Om Læringsrik mat:

Læringsrik mat er et prosjekt som gir økt kompetanse til de som jobber med mat til barn. Prosjektet viser hvordan man kan lage god og sunn mat sammen med barna som både holder budsjettet og passer inn i hverdagen på SFO.

I Læringsrik mat får elevene på 3. trinn bli matagenter. Matagentene lærer å lage gode og sunne retter til alle på SFO. Ifølge rammeplanen skal det legges til rette for måltider som gir barna grunnlag for å utvikle matglede, gode helsevaner, samt legge vekt på bærekraftige matvaner og forbruk. Da er det fornuftig å la barna slippe til slik at de får kunnskap og ferdigheter til å ta gode matvalg for seg selv og kloden i fremtiden.

En stor del av Læringsrik mat er kursing av både barn og ansatte. På kursene øker vi kunnskaps- og ferdighetsnivået, motiverer og inspirerer. Med begge beina på jorden viser vi dere på SFO hvordan man kan lage skikkelig god og sunn mat – sammen med barna." (Læringsrik mat i Agder — Geitmyra matkultursenter for barn)

Vi startet dette prosjektet i januar 2023 og er nå godt i gang med prosjektet hos oss. Personalet var på sitt første inspirasjonskurs i januar, dette kurset gav personalet inspirasjon og verktøy til hvordan vi med små endringer i mattilbudet øker kvaliteten og møter Helsedirektoratets kostråd. På veien videre dro vårt første kull med matagenter på kurs i mars 2023. På kurset fikk matagentene grunnleggende kunnskap om grunnsmaker, kutteteknikker, kjøkkenhygiene og hva sunn og bærekraftig mat er. Kurset hadde en praktisk tilnærming og gir erfaringer de bruker i sin rolle som matagent på SFO. I tillegg legges det vekt på samtaler rundt hvordan man tilrettelegger for et hyggelig måltid og hvordan de som matagenter kan være gode rollemodeller for de yngre barna på SFO. (Læringsrik mat i Agder — Geitmyra matkultursenter for barn)

Ett spennende og lærerikt prosjekt som er forankret i rammeplanen for SFO «Mat som blir servert på SFO, bør være basert på et helsefremmende kosthold og bærekraftige matvaner og forbruk, og bygge på Helsedirektoratets kostråd» (Rammeplanen for SFO, s. 15). Vi gleder oss til fortsettelsen av dette prosjektet og ser frem til veien videre.

Formålet med SFO

SFO bygger sin praksis på grunnleggende verdier som er felles i barnehagens og skolens formålsparagrafer. Dette skal formidles og praktiseres, i innhold og arbeid.

SFO er barnas fritid, og er noe annet enn barnehage og skole.

SFO skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna, og gi omsorg og tilsyn.

Rammeverket for kvalitet og mestring

Rammeverket for kvalitet og mestring er en operasjonalisering av Kristiansand kommunes strategiplan for oppvekst. Rammeverket skal legge føringer for alt arbeid i barn og familie, barnehager og skole. Det gir tydelig retning gjennom formålet, «*Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet*». Det sier noe om hva som skal prege møtet mellom mennesker, om *relasjoner, forventninger og deltakelse*. Videre peker det på tre fokusområder i oppvekst, *livsmestring, inkluderende fellesskap og læring og utvikling*. Den ytterste sirkelen peker på prinsipper som skal ligge til grunn for arbeidet i en lærende organisasjon, som barnehagen er. *Lærende fellesskap, Verdier i praksis, Tydelig*

retning og Fokusert innsats. Hele rammeverket finner du her:

[Strategiplan for Oppvekst - Rammeverk for kvalitet og mestring \(extend.no\)](https://www.extend.no)

Verdigrunnlag

Kjerneverdiene i rammeverket er:

- Likeverd
- Medvirkning
- Anerkjennelse

Alle barn og unge:

- har en absolutt verdi
- vil når de kan
- finner mening og deltar
- har noe å tilføre fellesskapet

SFO skal bidra til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn. Å møte barn behov for omsorg, trygghet, tilhørighet, annerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet er viktige verdier som skal gjenspeiles i SFO.

Barndommens egenverdi

Barndom skal ikke bare være en forberedelse til voksenliv, den har også en absolutt egenverdi. Det skal gis rom for god tid til lek og aktivitet, som både bidrar til utvikling og er verdifullt i øyeblikket. Hensynet til barns beste skal alltid ivaretas.

Barndommen for barna er her og nå. Vi møter barna der de er med omsorg, ved å legge til rette for lek og mestring. En stor del av barns barndom handler om relasjoner. Vi voksne på SFO er forbilder for barna, og dette er en oppgave vi er svært bevisst på. Vi legger vekt på å løfte enkeltbarnet og gi anerkjennelse og vise respekt. Barna skal oppleve seg hørt, og tatt på alvor i samsvar med sin alder og modenhet. Barns medvirkning i sin egen hverdag på SFO vil gi en følelse av egenverd og mestring. I dette ligger det og stor verdi for en forberedelse til å bli en aktiv del av samfunnet vårt.

Vi jobber for å bidra med at barna skal få et godt liv.

Trygghet, omsorg og trivsel

SFO skal møte barnas behov for trygghet, omsorg og trivsel. Alle barn skal møtes som enkeltindivid, i forhold til egne behov, «*omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel og for utvikling av empati*». Rammeplanen, s.7.

Slik jobber vi med trygghet, omsorg og trivsel:

- **For å kunne få mest mulig kontakt med hvert enkelt barn, deler vi barna inn i grupper/trinn. Faste voksne blir fordelt i forhold til gruppens størrelser slik at vi kan se hvert enkelt barn og møte deres respektive behov, tanker og følelser.**
- **Vi legger vekt på relasjonsbygging barna seg imellom, mellom barn og personalet og foresatte.**
- **Vi har trivselsundersøkelse jevnlig.**
- **Vi har relasjonskartlegging 2 ganger i året, dvs bevisstgjøring av personalet på hvordan relasjonen er med alle barn.**
- **Vi skal være gode og profesjonelle rollemodeller som går inn i situasjoner hvor barn trenger støtte og veiledning.**
- **Vi inkluderer alle og hjelper barna inn i lek hvis det er behov for det.**
- **Vi har fokus på barns medvirkning, noe vi tror er med på å gi trygge rammer for barna.**
- **Vi har faste rutiner på overgangen fra barnehage- skole, hvor vi blant annet inviterer barnehage barn på besøk.**
- **Vi jobber for å fremme et godt og åpent foreldresamarbeid til det beste for barnet.**

Mangfold og inkludering

Mangfold er en ressurs, og alle barn skal oppleve tilhørighet i det sosiale fellesskapet. Gjennom å anerkjenne barnas ulikheter, forskjellige utgangspunkt, og unike erfaringer, skaper vi raushet og inkluderende fellesskap.

Slik jobber vi med mangfold og inkludering:

- **Barns medvirkning ivaretas gjennom hele året i daglige samtaler, samlingsstunder, lek og aktiviteter.**
- **Vi verdsetter og respekterer ulikheter.**
- **Vi samarbeider på tvers av avdelinger, både kompetanse og nær- SFO, og med andre skoler.**
- **Vi synligjør mangfoldet i forbindelse med merkedager.**
- **Vi har temauker knyttet til de ulike nasjonalitetene.**
- **Vi jobber for at vår SFO ikke skal ha en monokultur. Vi anerkjenner barnas ulike forutsetninger, erfaringer og kultur.**
- **Barn med spesielle behov inkluderes på lik linje som alle andre elever ved hjelp av kompetente voksne som legger til rette for en god hverdag og et godt samarbeid på tvers av gruppene.**

Skaperglede, engasjement og utforskertrang

Barn er naturlig nysgjerrige, engasjerte og fulle av utforskertrang. Ved å ta utgangspunkt i barnas interesser og utgangspunkt, skal SFO gi en god ramme for lek, utvikling og læring.

Slik jobber vi med skaperglede, engasjement og utforskertrang:

- **Vi legger vekt på varierte aktiviteter i løpet av SFO-uken.**
- **Vi legger vekt på mye lek på barns premisser.**
- **Vi følger barns egeninteresser, og barns medvirkning er med på å forme innholdet i aktivitetene.**
- **Vi er mye ute, og legger opp til fysisk aktivitet og utfoldelse.**
- **Vi undrer oss og utforsker sammen med barna.**
- **Nysgjerrighet og forskertrang utvikler problemløsningsevne.**
- **Fantasi og kreativitet har en stor plass for oss i SFO.**

Demokrati og fellesskap

Det er viktig at barna støttes i å få si sin mening, og delta i meningsutveksling. Barna må gis anledning til å håndtere uenighet, og komme fram til løsninger sammen. Medvirkning og deltakelse må sees i forhold til barnas alder og modenhet.

Slik arbeider vi med Demokrati og fellesskap:

- **Barns medvirkning. Våre barn blir møtt med respekt og tillitt, og er med på å påvirke sin egen hverdag.**
- **Vi oppmuntrer og løfter alle barna inn i fellesskapet.**
- **Vi lærer barna å håndtere og respektere at vi er uenige og at alle skal få ha sin egen mening.**
- **Vi veileder barna til å tilpasse seg fellesskapet, men også å sette grenser for seg selv.**
- **Vi jobber for å fremme likeverd ved at alle barn blir sett og hørt.**

Bærekraftig utvikling

SFO skal støtte opp om verdier, handlinger og holdninger som er bærekraftige. «SFO skal støtte barna i å utvikle naturglede og i å ta vare på seg selv, hverandre og naturen», Rammeplanen s.9.

Slik arbeider vi med bærekraftig utvikling:

- **Vi lærer barna å ha respekt for naturen og det vi har rundt oss**
- **Vi plukker søppel i naturen og rundt skolens område.**
- **Vi kildesorterer**
- **Vi jobber for minst mulig matsvinn**
- **I tråd med prosjekt «Læringsrik mat i Agder- Geitmyra matkultursenter.» lærer vi om bærekraft på ulike måter.**
- **Vi går eller bruker kollektiv trafikk til aktiviteter.**
- **Vi gir bort gjenglemte klær til et velledig formål.**
- **Vi lærer barna om ulike former for gjenbruk.**

Innhold i SFO

SFO er barnas fritid, og det skal legges vekt på at barna selv kan velge lek og aktivitet. «SFO skal legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter som er tilpasset barn i ulik alder og med forskjellig funksjonsnivå» Rammeplanen, s.13. Det skal tas hensyn til enkeltbarn, men legges til rette for gode fellesskap, og barna skal oppleve at deres innspill er betydningsfulle.

Slik arbeider vi med innholdet på vår SFO:

- **Vår SFO tilrettelegger for lek og fritidsaktiviteter for alle aldre og funksjonsnivå.**
- **Vi har fokus på barnas medvirkning, og legger opp til ulike aktiviteter.**
- **Vi går i dialog med elevene for å fange opp hva de interesserer seg for.**
- **Vårt pedagogiske tilbud omfatter lek ute og inne, i gymsal, musikkrom, sløyd og bibliotek, vi bruker flittig nærområdet vårt.**
- **Vi tilbyr tilrettelagte aktiviteter som støtter opp om skolens innhold.**

Lek

Leken skal ha en sentral plass på SFO, og barna skal oppleve et miljø som støtter opp om deres lyst og muligheter til å leke.

Leken på SFO:

- **På SFO har leken en egenverdi som har betydning for barns personlige utvikling.**
- **Leken bidrar til å fremme sosiale ferdigheter og fysiske utvikling.**
- **Vi stimulerer til at leken skal bidra til vennskap og relasjonsbygging,**
- **Vi legger til rette for en lek som stimulerer språkutvikling, undring og kreativitet.**
- **Leken er i stort fokus både ute og inne. Med det får barna mulighet til å utvikle sin naturlige kreativitet, og en mulighet til å håndtere nye og ukjente situasjoner.**

- **Vi legger til rette for ulike typer lek, og veileder barn i lek der det er behov. Dette er en naturlig del av vår hverdag.**
- **Lek fremmer læring.**

Kultur

SFO skal legge til rette for at barna får anledning til å delta i kulturaktiviteter og få allsidige kunst og kulturopplevelser. Drama, musikk og andre skapende uttrykk skal ha en naturlig plass i SFO.

Slik arbeider vi med kulturelle uttrykk og opplevelser:

- **Vi verdsetter og setter pris på ulikheter**
- **Vi er rollemodeller som bygger opp under barnets identitet.**
- **Vi går på biblioteket internt og eksternt.**
- **Vi har ulike formingsaktiviteter tilpasset årstider**
- **Vi markerer merkedager som fremhever våre representerte nasjonaliteter og ulike kulturer.**
- **Både voksne og barn dramatiserer ulike historier, eventyr og bøker.**
- **Vi bruker skolens musikkrom til forskjellige aktiviteter.**

Fysisk aktivitet og bevegelsesglede

SFO skal legge til rette for allsidig bevegelsesglede og daglig fysisk aktivitet, ute og inne.

Slik arbeider vi med fysisk aktivitet og bevegelsesglede:

- **Vår SFO legger til rette for ulike typer bevegelseslek ute og inne.**
- **Vi legger opp til en tur-dag i uken.**
- **Vi har utstrakt ute-SFO som kan bidra til utfoldelse og økt aktivitetslyst.**
- **Vi fremmer lysten til å være ute i frisk luft.**
- **Inne bruker vi basene til lek, og i tillegg gymsal og musikkrom.**
- **Vi tilrettelegger aktivitetene etter alder og funksjonsnivå.**
- **Vi bruker nærområdet, fotballbaner og lekeplasser. Vi har også tilgang på lavo/gapahuk.**

Mat og måltidsglede

SFO skal legge til rette for daglige måltider, innenfor en ramme som legger til rette for matglede, en følelse av fellesskap og gode vaner.

Slik jobber vi med mat og måltidsglede på vår SFO:

- **Måltidet er en viktig del av kos og sosialisering, noe som er viktig for barnets trivsel. Vi bruker måltidet til samtaler, høytlesning, felles leker og temaer vi ønsker å ta opp.**

- **Vi trener på turtaking, hygiene, smøre egen mat og bordskikk rundt måltidet.**
- **Vi er opptatt av å servere sunn, enkel og næringsrik mat.**
- **Vi jobber med prosjektet Læringsrik mat i Agder- Geitmyra matkultursenter. Her lærer vi om mat som er bra for kroppen og kloden. Vi lærer gjennom ulike aktiviteter og oppgaver som for eksempel matagenter.**
- **Vi lærer om ulike tradisjoner og matkulturer.**
- **Barna deltar i matlagingen.**

Inkluderingsarbeid i SFO

Formålet i Rammeverket er «*alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet*». SFO skal bidra til at alle barn finner seg til rette, uansett utgangspunkt og interesser. Det skal være naturlig rom for mangfold og forskjellighet, og alle barn skal få delta likeverdig i lek og aktiviteter.

Slik arbeider vi med inkludering i vår SFO:

- **Vi verdsetter og setter pris på ulikheter.**
- **Vi anerkjenner barnas kulturelle forutsetninger slik de får muligheten til å utvikle et positivt syn på seg selv og sin bakgrunn.**
- **Vi synliggjør mangfold i forbindelse med markeringsdager.**
- **Vi legger til rette for samtaler om ethvert barn respektive kultur der det faller seg naturlig.**

Samarbeid i SFO

SFO skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid, med god informasjon og dialog til barns beste. Ved behov skal SFO inkluderes i samarbeid med aktuelle virksomheter og tjenester, det kan være helsestasjon, PP-tjenesten, fastlegen og barnevernet. Samarbeid med aktuelle tjenester skal bidra til å gi barnet et godt, helhetlig tilbud.

Overganger

SFO har en sentral rolle i samarbeidet om overganger fra barnehage til SFO og skole. Det er viktig for barn å bli kjent med SFO, både det fysiske miljøet og personalet før skolestart. Ofte begynner barna på SFO før skolestart, og de skal ha en trygg oppstart. SFO jobber i henhold til kommunens plan for overganger, "Rød tråd"

[Overganger for barn i barnehage og elever i grunnskolen - en plan for samarbeid og sammenheng \(extend.no\)](#)

Slik samarbeider vår SFO med barnehagene og skole om overganger:

- **Vi har flere møter i løpet av året med barnehagene i nærområdet**
- **Skolestarterne besøker skolen i løpet av året**
- **Førskoledag**
- **Vi har besøksdag på SFO og skolen for barn**

- **Vi har overføringsmøter med barnehagene ang barna.**
- **Vi har felles overgangsobjekter (overgangssekken) som sang, regellek og konstruksjonsmaterialet.**

Kvalitetsutvikling

Personalet i SFO skal kontinuerlig arbeide med å forbedre egen praksis. Gjennom felles refleksjon og fagutvikling, jobber vi med kompetanseheving for å utvikle kvaliteten i tilbudet. De SFO ansatte utgjør et lærende fellesskap, som gjennom evaluering av praksis kan finne områder for utvikling, og bedre praksis.

Gjennom systematisk planlegging og evaluering av innhold og arbeidsmåter utvikles kvaliteten i virksomheten.